

Murawy galmanowe okolic Olkusza (południowa Polska) i problemy ich ochrony

Calamine grasslands in the Olkusz environs (S Poland) and problems of their protection

PAWEŁ KAPUSTA¹, GRAŻYNA SZAREK-ŁUKASZEWSKA², KRYSTYNA GRODZIŃSKA³, BARBARA GODZIK⁴

Instytut Botaniki im. Władysława Szafera PAN

31–512 Kraków, ul. Lubicz 46

e-mail: ¹p.kapusta@botany.pl, ²g.szarek@botany.pl, ³k.grodzinska@botany.pl, ⁴b.godzik@botany.pl

Słowa kluczowe: metalofity, roślinność galmanowa, *Armerietum halleri*, teren górniczy, ochrona.

Abstrakt: Ekosystemy tworzące się na glebach naturalnie i wtórnie wzbogaconych w metale ciężkie są miejscem występowania specyficznej flory – gatunków roślin, odmian, ekotypów, które w warunkach silnej presji selekcyjnej wykształciły wiele przystosowań umożliwiających przetrwanie w nieprzyjawnym siedlisku. Rośliny te, zwane „metalofitami”, radzą sobie nie tylko z podwyższoną zawartością metali ciężkich w podłożu, a co za tym idzie, ich wysoką toksycznością, ale także z niedostatkami substancji pokarmowych. Z botanicznego punktu widzenia najciekawszymi zbiorowiskami metalofitów są murawy galmanowe, które tworzą się na glebach bogatych w cynk i ołów. W Polsce spotkać je można w okolicach Olkusza, w terenie górniczym. Celem artykułu jest charakterystyka muraw olkuskich oraz omówienie zagadnień związanych z ich ochroną.